

VODNÉ DETI A ICH ŠŤASTIE

Je veľmi príjemné konštatovať, že rozvoj doječenského „plávania“ sa na Slovensku neustále rozrastá a získava nie len priaznivcov z radov mamičiek a oteckov, ale hlavne z radov prevádzkovateľov. Už len na internete sa dá jasne identifikovať 10 prevádzkovateľov, ktorý ponúkajú služby využívania vodného prostredia pre podporovanie rozvoja vývoja detí. Nechcem samozrejme nikomu podsúvať ciele, ktoré svojou prácou sleduje, ale túto úlohu vodné prostredie zabezpečuje takmer vždy. Intenzita pozitívneho ovplyvňovania vývoja je v takomto prípade ovplyvňovaná už viac len prístupom a prostredím. Tak si myslím, že mi každý prepáči, keď zostanem pri konštatovaní, že každý, kto umožní dieťaťu „pohybovať sa“ vo vodnom prostredí, napomáha k jeho vývoju.

VODNÉ DETI, tak ako považujem za výstižnejšie nazvať deti, ktoré od ranného veku využívajú vodné prostredie, majú veľkú šancu byť na tom lepšie, ako deti, ktoré stále takúto možnosť nemajú v dosahu. Používanie výrazu plávajúce deti, je v každom prípade troška zavádzajúci a navádza k nereálnym a často krát až neprimeraným predstavám a požiadavkám. Keď som spomenul, že cez internet je možné identifikovať už 10 prevádzkovateľov, registrujem 23 prevádzok, v 21 mestách, ktoré využívajú vodného prostredia pre deti na Slovensku ponúkajú. Som presvedčený, že tento vývoj bude stále napredovať a prístupnosť bude stále väčšia.

Ďalšia dôležitá vec, ktorá určite napomáha k rozvíjaniu sa aktivít s využívaním vodného prostredia a zväčšujú počty **VODNÝCH DETÍ** je fakt, že sa dá u väčšiny prevádzkovateľov identifikovať snaha uspokojiť zákazníka. Možno sa niekto pousmeje, že to by mala byť predsa samozrejmosť, ale viem prečo to spomínam. To nie je totiž len problém služieb v tejto oblasti, ale všeobecný. To že niekto poskytuje službu automaticky neznamená, že medzi jeho najdôležitejšie ciele patrí spokojnosť zákazníka. Nie len formálne, ale aj systémovo. Môžeme to nazvať aj systémom riadenia činnosti. Možno si to nie každý dokáže spojiť s takouto službou, ale je to v konečnom dôsledku marketingová činnosť, ako každá iná. Nestačí, aby mal majiteľ pekné predstavy, ale záleží na schopnosti zabezpečiť ich. Aby predstavy ako celok dokázali zabezpečiť plnenie cieľov.

Prečo som spomenul pri **VODNÝCH DEŤOCH** termíny marketing a riadenie? Práve v súvislosti s rozmáhajúcim sa rozširovaním tejto činnosti. Deti sú niečo, čo je veľmi a opakujem ešte raz veľmi dôležité. Nie len pre prevádzkovateľov, pre ktorých sa stávajú možnosťou realizácie a zdrojom príjmov, z ktorých dokážu zabezpečovať svoju činnosť, ale hlavne pre ich rodičov a tým pre celú spoločnosť. A základným článkom každej spoločnosti je samozrejme už spomenutá rodina. Nie dvaja dospelí, ale minimálne plus jedno dieťa. Ospravedlňujem sa čitateľovi za takéto zdôvodnenie, prečo je dieťa tak dôležité, lebo pôsobí troška neosobne. Ale to, aby práve Vaše dieťa vyrastalo zdravo, aby nebolo v ohrození svojho okolia považujem za dôležité. Nikto ma nepresvedčí, že môže niekto viac ovplyvniť vývoj dieťaťa a tým má aj väčšiu zodpovednosť za vývoj dieťaťa ako jeho rodina – hlavne rodičia. Tí predsa rozhodujú, či je dieťa vystavované prostrediu, ktoré primeraným spôsobom a zdravo stimuluje rozvoj jeho schopností, alebo sa dostáva do neustáleho stresu z neprimeraných podnetov z okolia, ktorému je vystavované. Alebo naopak, keď sa dieťa nestretáva s dostatkom podnetov, ktoré by ho posúvali dopredu, tak svoje schopnosti nerozvíja a neposúva sa dopredu tak, ako by mohlo.

Láska, cit, neha, harmónia, hra, úsmev, rešpekt, úcta... dá sa pokračovať v tom, čo všetko zodpovedá za to, že sú dieťa a jeho rodičia šťastní. Šťastie je krásny termín, ktorý nepotrebuje ďalšiu definíciu. Byť šťastný, znamená pre rodičov

mať radosť zo svojho dieťaťa. Byť šťastný pre dieťa znamená, mať radosť zo svojich rodičov. Ak táto definícia neplatí pre niektorú zo zúčastnených strán, tak to automaticky neguje pocit šťastia na oboch stranách tejto maličkovej zázračnej rovnice.

Že by som odbočil od témy? :o) Môže sa to tak zdať. Priznám sa, že za tie roky, ktoré som už deťom venoval, sa sám často krát pristihnem, že v snahe im pomôcť sa dostávam do takých oblastí, o ktorých sám začnem pochybovať, či naozaj majú čo dočinenia s deťmi, ale súvislosť nájdem vždy. Veď aj my sme boli deťmi a to ako dnes konáme a ako sa správame, to najviac ovplyvnilo naše detstvo. Už len chronicky opakovaná informácia, že najdôležitejšie obdobie vo vývoji dieťaťa sú jeho prvé tri roky života je skutočnosť. Nie názor, úvaha, ale fakt. A sme znova pri **VODNÝCH DEŤOCH** a krásnych chvíľkach v bazéne. Vo chvíľach často až neskutočného nadšenia dieťaťa, z krásnych veľmi pozitívnych emócií všetkých zúčastnených aktérov. Preto stále hovorím, že je to veľmi náročnú práca, je aj veľmi krásna.

Vyššie som spomenul niečo o primeraných nárokoch na dieťa. Hovoríme o tom, že rozhodujúcimi aktérmi v tejto hre sú rodičia. A to, čo sú primerané nároky je taký široký pojem, že môže každého zneistiť. Čo to vlastne je? Ako na to? Ako neublížiť a len pomáhať? Veď aj mi chceme, aby naše dieťa bolo to naj. Vlastne ono je naj, ale my chceme aby bolo ešte viac naj... :o) Vždy sa nad takýmito úvahami pousmejem, ale oni nie sú žiadnym nereálnym výmyslom. Naopak, sú nádherným hnacím motorom. Pomáhajú nám, aby sme sa o naše deti starali a pomáhali im. Už len vedieť, ako na to.

Utekáme na bazén, chceme aby naše dieťaťko plávalo. Aby sa ponáralo. Aby skákalo. Aby sme ukázali aj druhým, že to naše je to naj. Tu sa však často dostávame na tenkú hranicu medzi tým, čo je naozaj to primerané a čo už túto hranicu prekračuje. A na druhej strane zase keď do toho investujeme, zase nechcem nechať predsa nič náhode.

Ja sa všetkým veľmi ospravedlňujem, pretože nemám žiadny dôvod nikomu radiť. Ale **pozerajte sa pri všetkom čo s dieťaťom robíte na jeho tváričku**. Pozerajte sa a čítajte jeho pocity - emócie. Pozerajte sa a **UČTE SA!** My dospelí totiž, pri všetkých tých starostiach, ktoré nám život prináša na to akosi zabúdame. Deti sú šťastné. Deti oveľa výraznejšie, ako my dospelí vnímajú rozdiel medzi dobrom a zlom. Nepoznajú pretváрку. Buď sú nadšené, veselé, usmiate, šťastné, zanietené, alebo plačú. Medzi ich kladnými a zápornými emóciami nenájdete celú škálu emócií, ktoré my dospelí dokážeme prežívať a často krát už aj úspešne zahrať. Ak sa na tváričke dieťaťa čo i len náznakom zmení mimika smerom k plaču, je to varovanie. Nie cielené, ani zámerné. Je to vyjadrenie pocitu.

„Mamička, otecko, toto nie je to čo sa mi najviac páči! Toto mi prosím nerobte! Toto prosím po mne nechcete! Ja som sa smial predtým!!! To sa mi veľmi páčilo. Áno to je super. Toto sa mi znova veľmi páči. Zase som šťastné dieťa.“

Netreba pri deťoch hľadať poučky, zložité vysvetlenia. Stačí sa sústrediť na ich pocity šťastia.

A prečo vôbec viem takúto diskusiu o šťastí dieťaťa v súvislosti s **VODNÝMI DEŤMI**? Kto nič nerobí, nič nepokazí. Samozrejme aj naopak. To, že sa dostávajú na výsledie činnosti, ktoré kedysi neexistovali, nie je módou, ale realitou. Deti majú stále viac obmedzené možnosti sa zdravo vyvíjať. Strácajú sa dvory, ihriská, príroda, čas a iné faktory a podnety, ktoré prirodzene posúvali deti dopredu. Preto akákoľvek činnosť ktorá im môže pomôcť naberá na význame. Preto by mali aktéri – rodičia na

jednej strane a prevádzkovatelia akejkolvek činnosti na druhej strane naozaj pozorne sledovať objekt ich záujmu – dieťa.

Ktoré z týchto detí sa Vám zdá byť šťastnejšie? Máte dojem, že je to to isté dieťa? Áno. Ale na jednom obrázku je šťastnejšie. A v tom je celý fígel'. V tom ja osobne vidím celé umenie ako robiť deti šťastnejšími. A verte mi, že to je šťastie, ktoré nie len vidíte, ale aj cítite.

A čím je dieťa menšie, tým je prejav jeho šťastia krajší. Menej podobný tomu nášmu dospeláckemu, ale o to viac vyžarujúci nadšenie z radosti, ktorá ho v danom momente opája.

Nie je nevyhnutné hľadať vo vodnom prostredí za každú cenu šťastie tam, kde sa hľadá oveľa ťažšie a často krát je spojené s postupmi, ktoré nevieme jednoznačne označiť za také, ktoré pocit šťastia u dieťaťa vyvolávajú. Nakoniec zavreté pästičky dávajú v tomto prípade jasnú odpoveď, že aj keď dieťa ponorenie zvláda, nie je v tomto momente šťastné.

Deti vedia byť šťastné aj pod vodou. Ale musia byť na schopnosť prežívať pozitívne emócie zrelé nie len skúsenosťou, ale hlavne vekom.

Rodič je vždy tým, kto je pre dieťa najväčšou oporou a len v jeho prítomnosti vie byť malé dieťa skutočne šťastné. To je zákon. Našťastie nie tvorený ľuďmi, ale prírodou. Preto funguje a je nemenný.

Želám všetkým zúčastneným stranám, rodičom, ale aj tým, ktorý im v tom pomáhajú, aby dokázali šťastie vidieť a hlavne cítiť. Aby boli všetci skutočne šťastní. **VODNÉ DETI** nás dospelých v tomto smere môžu veľa naučiť. Ale verím, že to ide skôr len o vybavenie si spomienok z čias, kedy každý z nás takéto šťastie prežíval a teraz ho jeho vlastné deti občas vtiahnu do krásneho sveta hier a nádherných pozitívnych emócií, do sveta šťastia. Nebráňme sa tomu.

17.2.2007 – Alexander Vajda ©